EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Bryssel den 28.9.2022
COM(2022) 489 final

2022/0298 (COD)

Förslag till

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS DIREKTIV

om ändring av direktiv 2009/148/EG om skydd för arbetstagare mot risker vid exponering för asbest i arbetet

{SEC(2022) 342 final} - {SWD(2022) 310 final} - {SWD(2022) 311 final} - {SWD(2022) 312 final}

MOTIVERING

1. BAKGRUND TILL FÖRSLAGET

• Motiv och syfte med förslaget

Ett av EU:s mål är att främja välbefinnande och hållbar utveckling, som bygger på en social marknadsekonomi med hög konkurrenskraft där full sysselsättning och sociala framsteg eftersträvas[1]. Varje arbetstagares rätt till hälsosamma, säkra och värdiga arbetsförhållanden fastställs i artikel 31 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna. I princip 10 i den europeiska pelaren för sociala rättigheter[2] anges att arbetstagarna har rätt till en hög skyddsnivå för hälsa och säkerhet i arbetet.

Ordförande Ursula von der Leyen har i sina politiska riktlinjer åtagit sig att lägga fram en europeisk plan för cancerbekämpning, för att hjälpa medlemsstaterna att förbättra kontroll och vård av cancer[3]. Detta förslag fullföljer det åtagande som gjordes i *Europas plan mot cancer*[4], handlingsplanen för den europeiska pelaren för sociala rättigheter och *EU:s strategiska ram för arbetsmiljö 2021–2027*[5] för att ytterligare minska arbetstagarnas exponering för asbest, som är ett mycket farligt cancerframkallande ämne. Detta förslag, som lyfts fram som en av prioriteringarna inom åtgärd 3 – En starkare ekonomi, social rättvisa och sysselsättning – från konferensen om Europas framtid, är ett viktigt resultat av kommissionens arbetsprogram 2022[6].

Att skydda arbetstagarna mot exponering för asbest är också en viktig prioritering för Europaparlamentet, som i sin resolution från oktober 2021[7] fastställde en omfattande strategi för att hantera frågor om asbest i äldre byggnader. Som svar på detta har kommissionen antagit meddelandet *Communication on working towards an asbestos-free future: a European approach to addressing the health risks of asbestos*[8]. Meddelandet tar på ett övergripande sätt upp den folkhälsorisk som asbest utgör och presenterar åtgärder på EU-nivå för att hantera asbest under hela dess livscykel.

Yrkesbetingad cancer är den främsta orsaken till arbetsrelaterade dödsfall i EU[9]. Yrkesbetingad cancer orsakas främst av exponering för cancerframkallande ämnen såsom asbest. Hela 78 % av de fall av yrkesbetingad cancer som erkänns i medlemsstaterna är kopplade till asbest[10]. Vid inandning kan luftburna asbestfibrer leda till exempelvis mesoteliom[11] och lungcancer, och tidsfördröjningen mellan exponeringen och de första sjukdomstecknen är i genomsnitt 30 år. Cancer kan därför utvecklas i årtionden efter exponeringen i arbetet, även när arbetstagaren har gått i pension. Detta gör det svårt att spåra

---

1 Artikel 3 i fördraget om Europeiska unionen.
2 https://op.europa.eu/webpub/empl/european-pillar-of-social-rights/sv/index.html.
3 https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/political-guidelines-next-commission_sv_0.pdf.
4 https://ec.europa.eu/health/system/files/2022-02/eu_cancer-plan_en_0.pdf.
5 https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/?uri=CELEX%3A52021DC0323&qid=1626089672913#PP1Contents.
6 https://eur-lex.europa.eu/resource.html?uri=cellar%3A9fb5131e-30e9-11ec-bd8e-01aa75ed71a1.0001.02/DOC_1&format=PDF.
7 https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2021-0427_SV.html.
8 [Korshänvisning ska läggas till efter antagandet].
9 Yrkesbetingad cancer har en andel på 52 % och är därmed den främsta orsaken till arbetsrelaterade dödsfall i EU, före kardiovaskulära sjukdomar (24 %), skador (2 %) och alla andra orsaker (22 %) (uppgifter från 2017, som således omfattar EU och Förenade kungariket (https://visualisation.osha.europa.eu/osh-costs #!/)).
10 https://ec.europa.eu/eurostat/web/experimental-statistics/european-occupational-diseases-statistics.
11 Mesoteliom är en typ av cancer som utvecklas från det tunna vävnadslager som täcker många av de inre organen (mesotel).

tidigare exponeringar och identifiera ett orsakssamband mellan arbetsrelaterad exponering och cancer. Därför är det möjligt att antalet personer som drabbas av asbestrelaterade arbetssjukdomar underskattas.

Det gradvisa förbudet mot användning av asbest i EU inleddes 1988 med ett förbud mot krokidolit (även kallat blå asbest)[12], och utvidgades därefter till att omfatta andra asbesthaltiga material. Sedan 2005 är alla former av asbest förbjudna i EU[13].

Den första EU-åtgärd som syftade till att skydda arbetstagarna mot de särskilda riskerna med exponering för asbest på arbetsplatsen vidtogs redan 1983, då rådets direktiv 83/477/EEG[14] antogs. Detta direktiv har ändrats väsentligt flera gånger fram till dess senaste kodifierade version, direktiv 2009/148/EG (*asbestdirektivet*)[15]. Eftersom asbest är ett cancerframkallande ämne gäller dessutom bestämmelserna i direktiv 2004/37/EG om skydd för arbetstagare mot risker vid exponering för carcinogener, mutagena ämnen eller reproduktionstoxiska ämnen i arbetet[16] (*direktivet om carcinogener, mutagena ämnen och reproduktionstoxiska ämnen*) när de är mer gynnsamma för arbetstagarnas hälsa och säkerhet. Detta inbegriper ett krav på att minimera exponeringen eftersom det ännu inte har gått att fastställa någon nedre exponeringsgräns under vilken exponering för asbest inte utgör någon cancerrisk. Därför, och i linje med direktivet om carcinogener, mutagena ämnen och reproduktionstoxiska ämnen, bör arbetsgivarna säkerställa att risken vid arbetstagares exponering för asbest i arbetet sänks till lägsta möjliga nivå och under alla omständigheter till en så låg nivå som det är tekniskt möjligt.

Asbestdirektivet skyddar arbetstagarna mot hälsorisker som uppstår eller kan uppstå vid exponering för asbest i arbetet, bland annat genom att förebygga sådana risker. Vid allt arbete där arbetstagarna exponeras eller kan exponeras för damm från asbest eller asbesthaltiga material ska exponeringen enligt asbestdirektivet reduceras till en så låg nivå som möjligt, dock alltid under det fasta bindande yrkeshygieniska gränsvärdet på 0,1 fibrer/cm^3, som tidsvägt genomsnitt under åtta timmar (genomsnittlig tidsvägd exponering). Detta inbegriper situationer där arbetstagare kommer tillbaka till arbetsplatsen efter att ha utfört verksamheter som rivningsarbete, asbestsanering, reparation och underhåll, där det går att förutsäga att det fastställda gränsvärdet kommer att överskridas trots tekniska förebyggande åtgärder för att begränsa halterna av asbest i luften. Om gränsvärdet överskrids ska anledningen klarläggas och arbetsgivaren ska vidta lämpliga riskhanteringsåtgärder för att lösa problemet innan arbetet återupptas. Det anges också att om gränsvärdet inte kan iakttas på annat sätt måste arbetsgivaren förse arbetstagarna med lämpligt andningsskydd och annan personlig skyddsutrustning. Stränga skyldigheter avseende skydd, planering och utbildning gäller dessutom för arbetsgivare.

---

12 Rådets direktiv 83/478/EEG av den 19 september 1983 om ändring för femte gången (asbest) av direktiv 76/769/EEG om tillnärmning av medlemsstaternas lagar och andra författningar om begränsning av användning och utsläppande på marknaden av vissa farliga ämnen och preparat (beredningar) (EGT L 263, 24.9.1983, s. 33).

13 Utsläppande på marknaden och användning av asbest förbjöds i EU genom kommissionens direktiv 1999/77/EG av den 26 juli 1999 om anpassning till tekniska framsteg för sjätte gången av bilaga I till rådets direktiv 76/769/EEG om tillnärmning av medlemsstaternas lagar och andra författningar om begränsning av användning och utsläppande på marknaden av vissa farliga ämnen och preparat (asbest). Detta direktiv upphävdes genom Reach-förordningen (förordning (EG) nr 1907/2006 (EUT L 396, 30.12.2006, s. 1), se punkt 6 om asbestfibrer i bilaga XVII till den förordningen).

14 EGT L 263, 24.9.1983, s. 25.

15 Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/148/EG av den 30 november 2009 om skydd för arbetstagare mot risker vid exponering för asbest i arbetet (EUT L 330, 16.12.2009, s. 28).

16 EUT L 158, 30.4.2004, s. 50, artikel 1.4.

Samtidigt som utvinning, framställning och bearbetning av asbest är förbjuden kvarstår ett betydande problem i hela EU, som utgör en utmaning för folkhälsan och arbetsmiljön, eftersom asbest fortfarande förekommer i många äldre byggnader som sannolikt kommer att renoveras, anpassas eller rivas under de kommande åren. Strategin för en renoveringsvåg[17] inom ramen för den europeiska gröna given syftar särskilt till att påskynda takten i byggnadsrenoveringarna i hela EU. Eftersom risken för exponering för asbest främst uppstår under renoverings-, underhålls- och rivningsarbeten är det viktigt att stärka de förebyggande åtgärderna för att ytterligare begränsa arbetstagarnas exponering för asbest.

För närvarande uppskattas mellan 4,1 och 7,3 miljoner arbetstagare vara exponerade för asbest[18]. Risken för denna exponering är främst kopplad till hanteringen av asbesthaltiga material och spridningen av asbestfibrer under byggnadsarbeten, såsom renovering, underhåll, reparation och rivning. Av alla arbetstagare som exponeras för asbest arbetar 97 % inom byggsektorn, inklusive tillhörande yrken såsom takläggning, VVS, snickeri och golvläggning. Exponering för asbest förekommer också i andra branscher, t.ex. avfallshantering (2 % av alla exponerade arbetstagare), utvinning av mineral, brandbekämpning, tunnelbygge och tunnelunderhåll samt provtagning och analys av asbest. Det finns också en risk för exponering när fartyg, borrplattformar och transportmedel som tåg och flygplan med asbestisolering repareras eller demonteras.

För att säkerställa att åtgärderna för att skydda arbetstagarna mot exponering för asbest är så effektiva som möjligt måste asbestdirektivet hållas uppdaterat med nya vetenskapliga rön som framkommit sedan den senaste omfattande översynen.

Det nuvarande gränsvärdet på 0,1 fibrer/cm^3 i asbestdirektivet fastställdes 2003 på grundval av den vetenskapliga och tekniska kunskap som fanns tillgänglig då. Asbestdirektivet innehåller minimikrav som bör revideras utifrån erfarenheter och teknisk utveckling inom detta område. Till följd av den senaste vetenskapliga och tekniska utvecklingen finns det utrymme för att förbättra skyddet av arbetstagare som exponeras för asbest och därmed ytterligare minska sannolikheten för att arbetstagare drabbas av sjukdomar orsakade av asbest. Dessutom har fyra medlemsstater redan infört strängare gränsvärden i sin nationella lagstiftning[19].

Den föreslagna ändringen av asbestdirektivet kommer att göra gränsvärdet enligt direktivet effektivare genom att det uppdateras på grundval av de senast tillgängliga vetenskapliga rönen. Den föreslagna ändringen stöds av den senaste ingående utvärderingen av asbestdirektivet (2017 års efterhandsutvärdering av EU:s arbetsmiljödirektiv[20]) och av den senaste bedömningen av genomförandet av EU:s arbetsmiljödirektiv, som omfattar perioden 2013–2017. I den senaste ingående utvärderingen av asbestdirektivet drogs slutsatsen att direktivet fortfarande är mycket relevant och att man för att öka dess effektivitet mot bakgrund av den vetenskapliga utvecklingen bör överväga att sänka det gränsvärde som fastställs i direktivet.

---

17 Kommissionens meddelande *En renoveringsvåg för Europa – miljöanpassa våra byggnader, skapa jobb och förbättra liv* (COM(2020) 662 final).

18 Extern studie, RPA, 2021. Europeiska kommissionen, generaldirektoratet för sysselsättning, socialpolitik och inkludering, Lassen, C., Christens, F., Vencovska, J. m.fl., *Study on collection information on substances in view to analysis health, socio-economic and environmental impacts in relation to possible changes of Directive 98/24/EC (Chemical Agents) and Directive 2009/148/EC (Asbestos): final report for asbestos* (inte översatt till svenska), Europeiska unionens publikationsbyrå, 2021, https://data.europa.eu/doi/10.2767/981554.

19 Danmark, Tyskland, Frankrike och Nederländerna.

20 SWD(2017) 10 final.

Kommissionen bad Europeiska kemikaliemyndighetens (Echa) riskbedömningskommitté att bedöma den vetenskapliga relevansen av det nuvarande gränsvärdet för asbest, som underlag för utarbetandet av förslaget till ändring av asbestdirektivet. Riskbedömningskommitténs vetenskapliga yttrande antogs i juni 2021[21]. Det bekräftade att asbest inte har en säker exponeringsnivå, vilket innebär att all exponering för asbest så småningom kan leda till sjukdom. Ett förhållande härleddes mellan exponeringsnivåerna och den därmed förknippade risken (*exponeringsriskförhållande*) som uttrycker överrisken för att dö i lungcancer och mesoteliom (kombinerat) som en funktion av fiberhalten i luften. Dessutom enades den rådgivande trepartskommittén för arbetsmiljöfrågor (*rådgivande kommittén*) enhälligt om behovet av att sänka det nuvarande gränsvärdet.

Att minska exponeringen för asbest i arbetet genom att sänka det EU-övergripande gränsvärdet bidrar avsevärt till att förhindra cancerfall och dödsfall. Följaktligen förbättrar det skyddet av arbetstagarna genom att öka längden på samt kvaliteten och produktiviteten i yrkeslivet för EU:s arbetstagare och säkerställa en likvärdig miniminivå för skyddet i hela EU. Det skapar också rättvisa villkor för företagen, eftersom det hindrar företag som inte vidtar lämpliga åtgärder från att få en konkurrensfördel jämfört med dem som gör det.

Om inga åtgärder vidtas och på grund av fördröjningen av konsekvenserna av ineffektivt förebyggande (dvs. hälsoeffekterna) förväntas företagen få högre kostnader i framtiden och drabbas av minskad produktivitet på grund av frånvaro och förlust av sakkunskap. För medlemsstaterna skulle detta leda till ökade sociala kostnader (t.ex. på grund av högre vårdkostnader och förmåner vid arbetsoförmåga) och uteblivna skatteintäkter.

Ett ändrat yrkeshygieniskt gränsvärde enligt asbestdirektivet kommer att medföra enhetligare gränsvärden runtom i EU, vilket förväntas jämna ut villkoren för företagen. Företag som vill bedriva verksamhet i flera medlemsstater kommer att gynnas ytterligare av effektiviserade tillämpliga gränsvärden. Detta kan leda till besparingar, eftersom gemensamma lösningar kan antas i flera anläggningar, i stället för att man måste utforma specifika lösningar för varje anläggning för att uppfylla olika krav avseende bindande yrkeshygieniska gränsvärden.

Åtgärder på EU-nivå kommer också att skapa rättvisare villkor för utstationerade, gränsöverskridande och migrerande arbetstagare som exponeras för asbest inom byggsektorn (som har ett betydande antal utstationerade arbetstagare som rör sig mellan anläggningar, ofta i flera medlemsstater) och även en rättvisare fördelning av hälso- och sjukvårdskostnaderna mellan medlemsstaterna.

- **Förenlighet med befintliga bestämmelser inom området**

Detta initiativ ligger i linje med den europeiska pelaren för sociala rättigheter, särskilt dess princip 10 om rätten till en hälsosam, säker och välanpassad arbetsmiljö, och dess handlingsplan. En översyn av gränsvärdet för asbest bidrar till en hög skyddsnivå för arbetstagarnas hälsa och säkerhet.

Detta initiativ bygger också på det åtagande som kommissionen gjorde inom EU:s strategiska ram för arbetsmiljö 2021–2027 och den europeiska planen mot cancer om att ytterligare sänka gränsvärdet för asbest i asbestdirektivet 2022.

Rådets direktiv 89/391/EEG av den 12 juni 1989 om åtgärder för att främja förbättringar av arbetstagarnas säkerhet och hälsa i arbetet[22] (*ramdirektivet om arbetsmiljö*) och direktivet om

[21] Riskbedömningskommittén, *Opinion on scientific evaluation of occupational exposure limits for Asbestos* (Echa/RAC/A77-O-0000006981-66-01/F) (inte översatt till svenska).

[22] EGT L 183, 29.6.1989, s. 1.

carcinogener, mutagena ämnen och reproduktionstoxiska ämnen har ingen betydelse för strängare eller särskilda regler enligt asbestdirektivet.

- **Förenlighet med unionens politik inom andra områden**

Genom Reach-förordningen[23] (som trädde i kraft 2007) skapades bland annat två olika strategier vad gäller EU-reglering: begränsningar och tillstånd.

Sedan 1988 är utsläppande på marknaden och användning av krokidolit och produkter som innehåller krokidolit förbjudet. Utsläppande på marknaden av produkter som innehåller andra former av asbest har begränsats. Dessa bestämmelser ändrades flera gånger innan det slutliga förbudet mot framställning, utsläppande på marknaden och användning av alla former av asbest samt föremål och blandningar som innehåller asbest[24] infördes 2005.

Asbestdirektivet och Reach-förordningen är tillsammans relevanta för skyddet för arbetstagare mot risker vid exponering för asbest.

Rättsligt sett kompletterar asbestdirektivet och Reach-förordningen varandra. I ramdirektivet om arbetsmiljö[25] fastställs huvudprinciperna för förebyggande av arbetsmiljörisker och skydd av säkerhet och hälsa. Det gäller alla verksamhetssektorer och har ingen inverkan på nuvarande eller framtida nationella regler och EU-regler som säkerställer en högre skyddsnivå för arbetstagarnas hälsa och säkerhet i arbetet. En rad enskilda direktiv på arbetsmiljöområdet antogs på grundval av artikel 16 i ramdirektivet om arbetsmiljö (inklusive asbestdirektivet). I Reach-förordningen konstateras att den inte påverkar tillämpningen av arbetarskyddslagstiftningen, inklusive asbestdirektivet.

2. RÄTTSLIG GRUND, SUBSIDIARITETSPRINCIPEN OCH PROPORTIONALITETSPRINCIPEN

- **Rättslig grund**

I artikel 153.2 b i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (*EUF-fördraget*) fastställs det att Europaparlamentet och rådet ”på de områden som avses i punkt 1 a–i genom direktiv [kan] anta minimikrav, som ska genomföras gradvis, varvid hänsyn ska tas till rådande förhållanden och tekniska bestämmelser i var och en av medlemsstaterna. I dessa direktiv ska sådana administrativa, finansiella och rättsliga åligganden undvikas som motverkar tillkomsten och utvecklingen av små och medelstora företag.” Enligt artikel 153.1 a i EUF-fördraget ska unionen understödja och komplettera medlemsstaternas verksamhet när det gäller förbättringar, särskilt av arbetsmiljön, för att skydda arbetstagarnas hälsa och säkerhet.

Asbestdirektivet antogs på grundval av artikel 153.2 b i EUF-fördraget i syfte att förbättra arbetstagarnas hälsa och säkerhet. Syftet med detta förslag är att förbättra arbetstagarnas hälsoskydd i linje med artikel 153.1 a i EUF-fördraget genom ett ändrat gränsvärde, åtföljt av

---

23 Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1907/2006 av den 18 december 2006 om registrering, utvärdering, godkännande och begränsning av kemikalier. Finns på https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/ALL/?uri=CELEX%3A32006R1907.

24 Kommissionens direktiv 1999/77/EG av den 26 juli 1999 om anpassning till tekniska framsteg för sjätte gången av bilaga I till rådets direktiv 76/769/EEG om tillnärmning av medlemsstaternas lagar och andra författningar om begränsning av användning och utsläppande på marknaden av vissa farliga ämnen och preparat (asbest), upphävt genom Reach-förordningen (förordning (EG) nr 1907/2006 (EUT L 396, 30.12.2006. s. 1); se bilaga XVII, punkt 6 om asbestfibrer).

25 Se fotnot 22.

vissa tekniska anpassningar. Artikel 153.2 b i EUF-fördraget är därmed den lämpliga rättsliga grunden för kommissionens förslag.

I enlighet med artikel 153.2 i EUF-fördraget är förbättringar, särskilt av arbetsmiljön, för att skydda arbetstagarnas hälsa och säkerhet en aspekt av den sociala politiken där EU har delad befogenhet med medlemsstaterna.

- **Subsidiaritetsprincipen (för icke-exklusiv befogenhet)**

Eftersom riskerna för arbetstagarnas hälsa och säkerhet vid exponering för asbest i stort sett är desamma i hela EU är det naturligt för EU att stödja medlemsstaterna i deras arbete att hantera riskerna.

Uppgifter som samlats in under det förberedande arbetet visar att det finns skillnader i medlemsstaterna när det gäller fastställandet av gränsvärden för asbest. Till följd av detta har arbetstagare i EU olika skyddsnivåer. Tre medlemsstater har fastställt bindande gränsvärden under EU:s gränsvärde (Danmark[26], Nederländerna[27] och Frankrike[28]), medan en medlemsstat (Tyskland[29]) har fastställt ett gränsvärde som motsvarar en godtagbar halt[30] utöver det bindande gränsvärdet, och föreskriver därmed en striktare metod än att använda EU:s nuvarande gränsvärde.

Dessa fyra medlemsstater har redan sänkt sina gränsvärden för exponering för asbest under det yrkeshygieniska gränsvärde som fastställs i EU-lagstiftningen, med tanke på den senaste vetenskapliga och tekniska utvecklingen på detta område.

En uppdatering av asbestdirektivet är ett effektivt sätt att säkerställa att de förebyggande åtgärderna uppdateras i enlighet med direktivet i alla medlemsstater. Det kommer att bidra till att uppnå en enhetlig nivå av de minimikrav som utformats för att garantera en högre skyddsnivå för hälsa och säkerhet och därmed minimera skillnaderna i skyddet av arbetstagarnas hälsa och säkerhet mellan medlemsstaterna och på hela EU:s inre marknad.

Ett ändrat yrkeshygieniskt gränsvärde på EU-nivå bidrar därför till ett enhetligare och bättre skydd för arbetstagare, och jämnar ut villkoren för EU:s företag.

Företag som vill bedriva verksamhet i flera medlemsstater kan gynnas ytterligare av effektiviserade tillämpliga gränsvärden. Detta kan leda till besparingar, eftersom gemensamma lösningar kan antas i flera anläggningar, i stället för att man måste utforma specifika lösningar för varje anläggning för att uppfylla olika krav avseende bindande yrkeshygieniska gränsvärden.

Att ändra gränsvärdet är mycket svårt och kräver vetenskaplig expertis på hög nivå. En stor fördel med att ändra gränsvärdet på EU-nivå är att medlemsstaterna inte längre behöver utföra egna vetenskapliga analyser, och därför sannolikt sparar in avsevärt på de administrativa kostnaderna. Medlemsstaterna kan i stället använda dessa sparade resurser för att ytterligare förbättra sin arbetsmiljöpolitik.

---

26 Sedan 2022 är gränsvärdet för asbest 0,003 fibrer/cm^3 (https://asbest-huset.dk/graensevaerdi/).

27 Sedan 2017 bör asbestfibrer av typerna krysotil respektive amfibolasbest inte överstiga 0,002 fibrer/cm^3.

28 Sedan 2015 är gränsvärdet 0,01 fibrer/cm^3, mätt genom transmissionselektronmikroskopi, vilket inkluderar ”tunna asbestfibrer”.

29 Det nuvarande bindande gränsvärdet i Tyskland är 0,1 fibrer/cm^3, men obligatoriska riktlinjer kräver åtgärder som anses få ned exponeringshalten under den ”godtagbara nivån” (0,01 fibrer/cm^3) i praktiken.

30 Den godtagbara risken är den ytterligare cancerrisk som godtas, vilket innebär att 4 av 10 000 personer som exponeras för ämnet under hela sitt arbetsliv statistiskt sett kommer att få cancer. BAUA, *National Asbestos Profile for Germany*, 2014.

Av detta följer att åtgärder måste vidtas på EU-nivå för att målen i detta förslag ska uppnås, eftersom dessa mål inte i tillräcklig utsträckning kan uppnås av medlemsstaterna, varken på central nivå eller på regional och lokal nivå, på grund av den föreslagna åtgärdens omfattning och verkningar. Detta är i linje med artikel 5.3 i fördraget om Europeiska unionen (*EU-fördraget*). Asbestdirektivet kan endast ändras på EU-nivå och efter ett samråd i två steg med arbetsmarknadens parter (arbetsgivare och arbetstagare) i enlighet med artikel 154 i EUF-fördraget.

- **Proportionalitetsprincipen**

Den föreslagna ändringen av asbestdirektivet är inriktad på följande: i) se över gränsvärdet för asbest genom ändring av artikel 8 i direktivet på grundval av tillgängliga vetenskapliga och tekniska uppgifter, i enlighet med skäl 3 i direktivet, ii) ta upp vissa aspekter som är direkt kopplade till sänkningen av det nuvarande gränsvärdet (såsom mätmetoder), och iii) göra vissa tekniska förtydliganden av direktivets text.

Efter intensiva diskussioner med alla berörda parter (företrädare för arbetstagarorganisationer och arbetsgivarorganisationer samt myndighetsföreträdare) har hänsyn tagits till vad som är genomförbart ur ett samhällsekonomiskt perspektiv när det gäller det gränsvärde som föreslås. Detta initiativ syftar till att säkerställa en balanserad strategi, dvs. att förhindra att företag drabbas av allvarliga ekonomiska nackdelar samtidigt som arbetstagare får ett lämpligt skydd på EU-nivå. Initiativet anses vara balanserat och motiverat mot bakgrund av de intjänade och långsiktiga fördelarna när det gäller att minska de hälsorisker som uppstår till följd av arbetstagares exponering för asbest och rädda liv, utan att lägga en oproportionerligt stor börda på företag i de berörda sektorerna, inbegripet mikroföretag samt små och medelstora företag.

I enlighet med artikel 153.4 i EUF-fördraget fastställer detta förslag minimikrav och hindrar inte någon medlemsstat från att behålla eller införa strängare skyddsåtgärder som är förenliga med fördragen, till exempel i form av lägre gränsvärden eller andra bestämmelser som säkerställer ett bättre skydd för arbetstagarna.

I enlighet med proportionalitetsprincipen i artikel 5.4 i EU-fördraget går detta förslag därför inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå dessa mål. Detaljerad information om överensstämmelsen med proportionalitetsprincipen finns i den konsekvensbedömning som åtföljer detta förslag (punkt 8.2).

- **Val av instrument**

I artikel 153.2 b i EUF-fördraget anges att minimikrav för att skydda arbetstagares hälsa och säkerhet kan antas genom direktiv.

3. RESULTAT AV EFTERHANDSUTVÄRDERINGAR, SAMRÅD MED BERÖRDA PARTER OCH KONSEKVENSBEDÖMNINGAR

- **Efterhandsutvärderingar/kontroller av ändamålsenligheten med befintlig lagstiftning**

I den senaste ingående utvärderingen av asbestdirektivet (2017 års efterhandsutvärdering av EU:s arbetsmiljödirektiv[31]) drogs slutsatsen att direktivet enligt tillgängliga bevis fortfarande är mycket relevant och effektivt. Samtidigt drogs i studien till stöd för denna utvärdering slutsatsen att man bör överväga att öka direktivet relevans och ändamålsenliga verkan genom

[31] SWD(2017) 10 final.

att sänka gränsvärdet för asbest. I studien föreslogs också att denna fråga behövde analyseras mer ingående. Detta förslag bemöter dessa slutsatser och bygger på en grundlig analys av de identifierade problemen.

- **Samråd med berörda parter**

Samråd i två steg med arbetsmarknadens parter i EU i enlighet med artikel 154 i EUF-fördraget

Under 2020 och 2021 genomförde kommissionen ett samråd i två steg med arbetsmarknadens parter på EU-nivå i enlighet med artikel 154.2 i EUF-fördraget. Den första fasen av samrådet med arbetsmarknadens parter avslutades den 11 februari 2021 och bekräftade parternas övergripande stöd för översynen av det nuvarande gränsvärdet för asbest. Den andra fasen av samrådet, som fokuserade på det planerade innehållet i det eventuella förslaget, avslutades den 30 september 2021.

Samrådet gjorde det möjligt för kommissionen att samla in synpunkter från arbetsmarknadens parter i EU om den möjliga inriktningen av och innehållet i en EU-åtgärd för att ändra det bindande gränsvärdet för asbest.

Resultaten av den första fasen av samrådet bekräftade arbetsmarknadens parters övergripande stöd för en strategi på EU-nivå för gränsvärden för farliga kemikalier för arbetstagare i hela EU.

De två arbetstagarorganisationer som deltog i samrådet[32] erkände vikten av att ändra det nuvarande gränsvärdet för asbest och begärde en bredare räckvidd för asbestdirektivet. Bland annat föreslog de att i) utvidga tillämpningsområdet för direktivet till att omfatta en uppdaterad förteckning över alla kända fiberformer med liknande skadliga effekter på människors hälsa, ii) ta bort begreppen sporadisk exponering och exponering av låg intensitet samt spröda och icke-spröda asbesthaltiga material, och iii) förbjuda inkapsling och förseglad kapsling av asbest. De lade också fram förslag om tekniska aspekter[33], varav de flesta redan omfattas av de allmänna villkoren i direktivet, medan andra sträcker sig utanför dess tillämpningsområde. Deras förslag återspeglar förslagen i Europaparlamentets resolution[34]. Vissa förslag går utöver räckvidden för arbetsmiljöpolitiken, såsom obligatorisk kontroll av byggnader eller upprättande av nationella asbestregister. Andra förslag går utöver EU:s befogenheter, såsom ett lagförslag om erkännande av arbetssjukdomar, med miniminormer för förfaranden för erkännande och för ersättning till drabbade.

De tre arbetsgivarorganisationer som deltog i samrådet[35] uttalade sitt stöd för målsättningen att effektivt skydda arbetstagarna mot exponering för farliga kemikalier, bl.a. genom gränsvärden på EU-nivå, där så är lämpligt. De ansåg att detta ligger i arbetstagarnas och företagens intresse och bidrar till att jämna ut villkoren för företagen. De uttryckte dock också viss oro över den metod som använts för att fastställa sådana värden. Två arbetsgivarorganisationer[36] betonade att varje ändring av ett gränsvärde måste bygga på välgrundad vetenskaplig evidens och en grundlig bedömning av teknisk och ekonomisk

32 Europeiska fackliga samorganisationen och Europeiska bygg- och träarbetarfederationen.

33 Till exempel att fastställa tekniska minimikrav för att minska halten av asbestfibrer, representativ provtagning av arbetstagares individuella exponering med mera.

34 Europaparlamentets resolution av den 20 oktober 2021 med rekommendationer till kommissionen om skydd av arbetstagare mot asbest (2019/2182(INL), EUT C 184, 5.5.2022, s. 45).

35 *BusinessEurope*, *SMEunited* (Europeiska sammanslutningen för hantverksföretag och små och medelstora företag) och *European Construction Industry Federation*.

36 *BusinessEurope* och *SMEunited*.

genomförbarhet och samhällsekonomiska konsekvenser, där rådgivande kommitténs roll är central.

I den andra fasen av samrådet erkände två arbetstagarorganisationer som deltog i samrådet[37] vikten av att ytterligare förbättra skyddet för arbetstagare mot exponering för asbest, och stödde ändringen av gränsvärdet i asbestdirektivet. Båda arbetstagarorganisationerna upprepade sin ståndpunkt från den första fasen av samrådet och efterlyste samma åtgärder som föreslås i Europaparlamentets resolution.

Tre av fyra arbetsgivarorganisationer som deltog i både den första och den andra fasen av samrådet[38] upprepade sina tidigare synpunkter. *Shipyards' & Maritime Equipment Association of Europe*, som endast deltog i den andra fasen av samrådet, hänvisade till inkapsling som den bästa och säkraste metoden för att hantera asbest inom sjöfartsindustrin.

Samråd med den rådgivande kommittén

Den rådgivande kommittén består av företrädare för nationella regeringar och arbetstagar- och arbetsgivarorganisationer. Kommittén rådfrågades om detta förslag genom sin särskilda arbetsgrupp för kemikalier, i enlighet med dess mandat. Inom detta mandat uppmanar kommissionen arbetsgruppen för kemikalier att aktivt delta när det gäller att rekommendera prioriteringar för nya eller reviderade vetenskapliga utvärderingar. I yttrandet från arbetsgruppen för kemikalier beaktas riskbedömningskommitténs vetenskapliga synpunkter och vad som är genomförbart ur ett samhällsekonomiskt perspektiv.

Den 24 november 2021 antog den rådgivande kommittén ett yttrande[39] om ett bindande EU-gränsvärde enligt asbestdirektivet. I detta yttrande nåddes en överenskommelse om behovet av att avsevärt sänka det nuvarande bindande gränsvärdet för att bättre skydda arbetstagarnas hälsa och säkerhet, med beaktande av den vetenskapliga och tekniska utvecklingen sedan det nuvarande gränsvärdet på 0,1 fibrer/cm^3 antogs 2003. Ingen enighet nåddes dock om vilket gränsvärde som ska föreslås. Regeringarnas intressegrupp och företagarnas intressegrupp enades om att det nya gränsvärdet bör fastställas till 0,01 fibrer/cm^3, medan arbetstagarnas intressegrupp betonade att den föredrar ett nytt gränsvärde som motsvarar 0,001 fibrer/cm^3, vilket motsvarar det gränsvärde som läggs fram i Europaparlamentets resolution.

Med hänsyn till den tekniska utvecklingen föreslog den rådgivande kommittén också att faskontrastmikroskopi, som i dag är vanligaste metoden för mätning av asbestfibrer i luften på arbetsplatsen, ska ersättas med en modernare och känsligare metod baserad på elektronmikroskopi.

I detta avseende betonade regeringarnas intressegrupp att eftersom många medlemsstater fortfarande använder faskontrastmikroskopi kommer en övergångsperiod att behövas för att göra det möjligt för laboratorierna att införskaffa ny utrustning, utbilda tekniker och göra laboratoriejämförelser. Regeringarnas intressegrupp tillade, baserat på erfarenheterna från de medlemsstater som använder elektronmikroskopi, att laboratorierna kommer att behöva 2–3 år för att anpassa sig. Regeringarnas intressegrupp rekommenderade att det nya gränsvärdet ska införas senast fyra år efter det att ändringsdirektivet har trätt i kraft, medan företagarnas intressegrupp föreslog en längre tidsfrist (4–5 år). Arbetstagarnas intressegrupp krävde att det

---

37 Europeiska fackliga samorganisationen och Europeiska bygg- och träarbetarfederationen.

38 *BusinessEurope*, *SMEunited*, *European Construction Industry Federation* och *Shipyards '& Maritime Equipment Association of Europe*.

39 Rådgivande kommittén för arbetsmiljöfrågor, *Opinion on an EU Binding Occupational Exposure Limit Value (BOEL) for Asbestos under the Asbestos at Work Directive 2009/148/EC* (Doc. 008-21), antaget 24.11.2021 (inte översatt till svenska).

nya gränsvärdet införs så snart som möjligt efter det att det uppdaterade asbestdirektivet har trätt i kraft.

- **Insamling och användning av sakkunnigutlåtanden**

Vid översyn av gränsvärdet i asbestdirektivet följer kommissionen ett väletablerat förfarande där det ingår att efterfråga vetenskapliga utlåtanden och samråda med den rådgivande kommittén. En sund vetenskaplig grund är nödvändig för att stödja alla arbetsmiljöåtgärder, särskilt när det gäller asbest. I detta avseende bad kommissionen om råd från riskbedömningskommittén.

Riskbedömningskommittén tillhandahåller resultat av jämförande analyser av hög kvalitet och ser till att kommissionens förslag, beslut och politik i samband med skyddet av arbetstagarnas hälsa och säkerhet baseras på välgrundad vetenskaplig evidens. Kommitténs ledamöter är högkvalificerade, specialiserade och oberoende experter som valts ut på grundval av objektiva kriterier. De ger kommissionen yttranden som bidrar till utvecklingen av EU:s politik för skydd av arbetstagare.

Det vetenskapliga yttrande från riskbedömningskommittén som krävs för att ändra gränsvärdet för asbest antogs i juni 2021[40]. Det bekräftade att asbest inte har en säker exponeringsnivå, vilket innebär att all exponering för asbest så småningom kan leda till en asbestrelaterad sjukdom. Därför härleddes ett exponeringsriskförhållande, som presenteras som förhållandet mellan exponeringsnivåerna och den därmed förknippade risken.

För detta initiativ har kommissionen använt riskbedömningskommitténs yttrande om en uppdaterad riskbedömning av asbest. I yttrandet föreslås ett exponeringsriskförhållande som uttrycker överrisken för att dö i cancer (lungcancer och mesoteliom) i samband med olika exponeringsnivåer. Sambandet mellan de olika exponeringsvärdena och risken för att utveckla cancer visar på risken för exponerade arbetstagare vid olika gränsvärden. För ett exponeringsvärde som motsvarar det nuvarande yrkeshygieniska gränsvärdet finns det till exempel en risk för att 125 av 100 000 exponerade arbetstagare kan utveckla lungcancer eller mesoteliom.

- **Konsekvensbedömning**

Detta förslag stöds av en konsekvensbedömning. Konsekvensbedömningsrapporten stöddes av en studie som samlade in information för att analysera hälsomässiga, samhällsekonomiska och miljömässiga konsekvenser i samband med eventuella ändringar av asbestdirektivet[41]. Konsekvensbedömningen presenterades för och granskades av nämnden för lagstiftningskontroll den 27 april 2022. Nämnden avgav ett positivt yttrande om rapporten med reservationer den 29 april 2022. Synpunkterna från nämnden togs upp i den slutliga konsekvensbedömningsrapporten.

Följande alternativ för olika gränsvärden för asbest undersöktes:

- Ett referensscenario utan ytterligare åtgärder på EU-nivå (alternativ 1).
- Alternativ för olika gränsvärden, med beaktande av riskbedömningskommitténs vetenskapliga bedömning[42], yttrandet från den

40 Riskbedömningskommitténs yttrande. Se fotnot 21.
41 Se fotnot 18.
42 Riskbedömningskommitténs yttrande. Se fotnot 21.

rådgivande kommittén[43] och de befintliga gränsvärdena i medlemsstaterna (den vetenskapliga bedömningen erbjuder en gedigen evidensbaserad metod, medan yttrandet från rådgivande kommittén ger viktig information för ett framgångsrikt genomförande av alternativen för ett ändrat gränsvärde).

Flera andra alternativ valdes bort redan i ett tidigt skede eftersom de ansågs oproportionella eller mindre ändamålsenliga när det gäller att uppnå målen för detta initiativ. Dessa bortvalda alternativ gällde hur gränsvärdet ska fastställas, valet av ett annat instrument eller stöd till små och medelstora företag. Icke-lagstiftningsmässiga alternativ såsom vägledningsdokument eller exempel på god praxis ansågs inte vara tillräckligt effektiva för att uppnå initiativets mål, eftersom de skulle leda till icke-bindande bestämmelser. Att anta en annan lösning för små och medelstora företag valdes också bort eftersom ett mycket stort antal arbetstagare som påverkas av asbestexponering är anställda av små och medelstora företag, och alla arbetstagare bör ha samma skyddsnivå oberoende av företagets storlek.

Kommissionen analyserade de ekonomiska, sociala och miljömässiga konsekvenserna av de olika alternativen. Resultaten av denna analys presenteras i konsekvensbedömningen som medföljer detta förslag. Alternativen jämfördes och det rekommenderade alternativet valdes utifrån följande kriterier: ändamålsenlighet, effektivitet och samstämmighet. Kostnaderna och fördelarna beräknades för en 40-årsperiod. Den framtida sjukdomsbördan uppskattades för samma tidsperiod för att ta full hänsyn till latenstiden för cancer. Samtliga steg i analysen genomfördes i överensstämmelse med riktlinjerna för bättre lagstiftning[44].

Kommissionen jämförde de planerade alternativen och tog hänsyn till de olika ståndpunkterna hos den rådgivande kommitténs intressegrupper. På grundval av detta valde kommissionen det rekommenderade alternativet att fastställa ett gränsvärde som motsvarar 0,01 fibrer/cm^3, som tidsvägt genomsnitt under åtta timmar, och omsatte detta till en motsvarande lagstiftningsbestämmelse i detta förslag. Detta alternativ anses vara balanserat och motiverat mot bakgrund av de intjänade och långsiktiga fördelarna när det gäller att minska de hälsorisker som uppstår till följd av arbetstagares exponering för asbest och rädda liv, utan att lägga en oproportionerligt stor börda på företag i de berörda sektorerna, inbegripet mikroföretag samt små och medelstora företag.

Med hänsyn till den tekniska utvecklingen och behovet av att mäta mycket lägre exponeringsnivåer för att kontrollera efterlevnaden av det eventuellt ändrade gränsvärdet kom den rådgivande kommitténs alla intressegrupper överens om att en modernare och känsligare metod baserad på elektronmikroskopi skulle kunna användas när så är möjligt, utöver faskontrastmikroskopi (som för närvarande är referensmetoden för kvantifiering av asbestfibrer i luften på arbetsplatsen). Regeringarnas intressegrupp och företagarnas intressegrupp betonade också att viss tid kommer att behövas för att införa den nya mätmetoden, eftersom många medlemsstater fortfarande använder faskontrastmikroskopi. En anpassningsperiod kommer därför att krävas för att göra det möjligt för laboratorierna att införskaffa ny utrustning, utbilda tekniker och göra laboratoriejämförelser.

Utan åtgärder på EU-nivå uppskattas det att arbetstagare som exponeras för asbest kommer att fortsätta att utsättas för en högre risk för att utveckla yrkesbetingad cancer. Enligt ett referensscenario[45] kommer de nuvarande exponeringsnivåerna, om inga åtgärder vidtas, att leda till 884 fall av cancer som kan härledas till exponering för asbest i arbetet[46] i EU-27 under de kommande 40 åren, vilket i slutändan kommer att leda till 707 dödsfall under samma

43 Se fotnot 39.

44 Finns på https://ec.europa.eu/info/better-regulation-guidelines-and-toolbox_sv.

45 Så nära den framtida situationen som möjligt.

46 Innefattar mesoteliom och lung-, strup- och äggstockscancer.

period. Studien till stöd för konsekvensbedömningen[47] uppskattar att dessa beräknade cancerfall kommer att orsaka hälsokostnader mellan 228 och 438 miljoner euro.

Inverkan på arbetstagare

När det gäller inverkan på arbetstagarna bör detta initiativ bidra till att förebygga yrkesbetingad cancer och mildra effekter såsom arbetstagarnas och deras anhörigas lidande samt försämrade livskvalitet eller välbefinnande. Det uppskattas att 663 cancerfall (lungcancer, mesoteliom, strupcancer och äggstockscancer) kan förhindras. Initiativets hälsofördelar i ekonomiska termer beräknas till mellan 166 och 323 miljoner euro. Dessutom kan den breda allmänheten gynnas av att mindre asbestdamm bildas och sprids i omgivande områden till följd av fler/förbättrade riskhanteringsåtgärder.

Inverkan på arbetsgivare

När det gäller inverkan på arbetsgivarna skulle detta initiativ kunna leda till högre driftskostnader för företagen, som måste anpassa sina arbetsmetoder för att uppfylla det nya gränsvärdet. Dessa kostnader kommer att bestå av extra kostnader för riskhanteringsåtgärder (inklusive andningsskydd), kostnader för anmälan och hälsokontroller, övervakningskostnader och utbildningskostnader. De eventuella kostnaderna för ytterligare mätningar på grund av ett lägre gränsvärde skulle medföra en mycket begränsad administrativ börda för företagen. Det valda alternativet skulle innebära de lägsta kostnaderna för företagen.

Endast ett fåtal små företag i ett begränsat antal sektorer (t.ex. reparation av elektrisk utrustning) beräknas drabbas av måttliga negativa konsekvenser. Kostnaderna kommer sannolikt i hög grad att gå vidare till kunderna.

Det förväntas inte att ett flertal företag upphör med sin verksamhet till följd av det rekommenderade alternativet. Följaktligen förutspås ingen betydande nettoförlust av arbetstillfällen[48]. Fördelarna med friskare personal skulle kunna ha indirekta effekter på företagens anseende, eftersom arbete med asbest i lägre grad kan uppfattas som ett riskfyllt arbete förknippat med hälsoproblem. Till följd av detta kan företagen få det lättare att rekrytera och behålla personal, minska rekryteringskostnaderna och höja arbetstagarnas produktivitet.

Förslaget leder inte till att informationsskyldigheterna eller de administrativa bördorna för företagen ökar.

Inverkan på miljön

Det finns få uppmätta data om inverkan på miljön. Icke desto mindre anses utsläppen av asbest vara relativt låga på grund av de nuvarande reglerna om asbestavfall och om rivnings- eller underhållsarbeten där asbest förekommer i byggnader[49]. På grund av dessa låga utsläppsnivåer anses asbestens miljöpåverkan vara relativt låg trots asbestfibrernas persistens och toxicitet. Ytterligare riskhanteringsåtgärder för att uppfylla ett strängare gränsvärde kan

47 Se fotnot 18.

48 Se fotnot 18.

49 Ramdirektivet om avfall (2008/98/EG) och deponeringsdirektivet (1999/31/EG), som behandlar miljöriktig hantering av asbestavfall, samt EU:s protokoll för bygg- och rivningsavfall och riktlinjerna för avfallskontroller före rivning och renovering av byggnader, offentliggjorda av kommissionen, som syftar till att hjälpa företag att på ett säkert sätt avlägsna och hantera asbest.

också bidra till att marginellt minska miljöns exponering för asbest, även om det är osannolikt att betydande skillnader kommer att observeras. Asbestens miljöpåverkan minskas genom EU:s nuvarande avfallslagstiftning, som på ett övergripande sätt reglerar en miljöriktig hantering av asbestavfall när det har genererats[50]. Asbestavfall klassificeras som farligt avfall[51]. Enligt EU:s avfallslagstiftning gäller därför särskilda och strängare regler för generering, transport och hantering av sådant avfall, inklusive rapporterings- och spårbarhetskrav för att säkerställa att avfallet hanteras på ett sätt som skyddar miljön.

Eftersom företag skulle kunna överföra ytterligare kostnader från strängare gränsvärden till konsumenterna bör hänsyn tas till potentiella negativa effekter på renovering och miljömål (t.ex. uppskjutna renoveringar och uteblivna energibesparingar). Ju strängare gränsvärdet är, desto större blir dessa negativa effekter. Byggnader står för 36 % av de energirelaterade växthusgasutsläppen. Med tanke på att över 85 % av alla befintliga byggnader kommer att finnas kvar 2050 kommer energieffektivitetsrenoveringar att vara avgörande för att uppnå målen i den europeiska gröna given[52]. I detta sammanhang syftar strategin för en renoveringsvåg[53] till att fördubbla den årliga energirenoveringstakten till 2030. Specialiserade renoveringsarbeten för att minska energiförbrukningen kan öka fastigheternas långsiktiga värde och skapa arbetstillfällen och investeringar som ofta baseras på lokal affärsverksamhet.

Inverkan på klimatförändringen

Asbest absorberar koldioxidmolekyler som är upplösta i regnvatten eller flyter genom luften[54], och kan därför spela en roll i klimatförändringen. Eftersom utsläppen i miljön är låga förväntas dock inte detta initiativ ha några effekter på klimatförändringen.

Å andra sidan kan extrema väderförhållanden på grund av klimatförändringarna öka erosionen av asbestmaterial som fortfarande finns kvar (t.ex. takplåtar och andra yttre byggnadsmaterial som innehåller asbest) och därmed potentiellt släppa ut dem i miljön.

Inverkan på medlemsstaterna/nationella myndigheter

När det gäller inverkan på medlemsstaterna/nationella myndigheter kommer medlemsstater som har ett gränsvärde för asbest på samma nivå som fastställs i detta initiativ eller lägre att påverkas mindre än medlemsstater med ett högre gränsvärde. Kostnaderna för nationella myndigheter, som uppskattas till omkring 390 000 euro per land och år, förväntas inte bli betydande. Dessa kostnader avser i) genomförandekostnader för att anta nationella bestämmelser för att tillgodose ändringarna av gränsvärdet, ii) kostnader för att ändra riktlinjer (inklusive rekommenderade åtgärder för att säkerställa att exponeringshalterna på arbetsplatsen ligger långt under gränsvärdet), och iii) kostnader för verkställighet, övervakning och domstolsprövning. Kostnaderna enligt led iii härrör uteslutande från behandlingen av nya anmälningar[55] och beräknas uppgå till mellan 650 miljoner euro och

---

50 Enligt artikel 2.1 b i direktiv 2008/98/EG om avfall är ”byggnader med permanent markkontakt” undantagna från direktivets tillämpningsområde eftersom de inte betraktas som avfall.

51 I enlighet med bilaga III till direktiv 2008/98/EG om avfall och beslut 2000/532/EG om en förteckning över avfall.

52 https://eur-lex.europa.eu/resource.html?uri=cellar:c51fe6d1-5da2-11ec-9c6c-01aa75ed71a1.0001.02/DOC_1&format=PDF.

53 https://ec.europa.eu/energy/sites/ener/files/eu_renovation_wave_strategy.pdf.

54 https://www.technologyreview.com/2020/10/06/1009374/asbestos-could-be-a-powerful-weapon-against-climate-change-you-read-that-right/.

55 Den planerade översynen av asbestdirektivet förändrar inte anmälningssystemet. En sänkning av gränsvärdet kan indirekt öka kostnaderna för medlemsstaterna och företagen om antalet anmälningar

2,18 miljarder euro under 40 år eller mellan 16,25 miljoner euro och 54,5 miljoner euro per år.

På grundval av erfarenheterna från yrkesinspektörskommitténs arbete och med beaktande av hur efterlevnaden är organiserad i de olika medlemsstaterna är det osannolikt att ändringen av gränsvärdet för asbest i asbestdirektivet skulle påverka de totala kostnaderna för inspektionsbesök. Inspektioner planeras oftast oberoende av förslaget, ofta efter klagomål, eller i enlighet med en viss myndighets inspektionsstrategi. Inspektioner kan dock inriktas på relevanta branscher där asbest finns.

Detta initiativ borde också medföra begränsning av de ekonomiska förlusterna i medlemsstaternas system för social trygghet och hälso- och sjukvårdssystem, genom att det förebygger dålig hälsa. De uppskattade fördelarna för offentliga myndigheter (3,4 miljoner euro under 40 år) är mindre än de kvantifierade kostnaderna (omkring 421 miljoner euro under 40 år).

När det gäller att förenkla den nuvarande lagstiftningen och göra den mer effektiv innebär det rekommenderade alternativet att medlemsstaterna inte längre behöver utföra sina egna vetenskapliga analyser för att ändra gränsvärdet. En förenkling hjälper också arbetsgivarna att säkerställa att lagstiftningen följs, särskilt arbetsgivare som är verksamma i flera medlemsstater.

Bidrag till hållbar utveckling

Initiativet kommer att bidra till att nå de globala målen för hållbar utveckling, närmare bestämt målet om god hälsa och välbefinnande (globalt mål 3) och målet om anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt (globalt mål 8). Det förväntas även få positiva konsekvenser för målet om hållbar industri, innovationer och infrastruktur (globalt mål 9) och målet om hållbar konsumtion och produktion (globalt mål 12).

Inverkan på digitaliseringen

Även om inverkan på digitaliseringen inte analyserades i detalj kan den förväntas vara positiv, till exempel på grund av utvecklingen av verktyg för artificiell intelligens i kombination med mätmetoder för att förbättra fiberräkningen eller utvecklingen av robotextraktion av asbest från byggnader.

- **Lagstiftningens ändamålsenlighet och förenkling**

Inverkan på små och medelstora företag

Detta förslag innehåller inte några undantag för mikroföretag eller små och medelstora företag. Enligt asbestdirektivet är inte små och medelstora företag undantagna från skyldigheten att reducera arbetstagares exponering för damm från asbest eller asbesthaltiga material på arbetsplatsen till en så låg nivå som möjligt och alltid under det gränsvärde som fastställs i artikel 8 i asbestdirektivet.

ökar. Denna kostnad skulle snarare vara kopplad till hur asbestdirektivet för närvarande genomförs i medlemsstaterna (i förhållande till anmälningssystemet) än till en administrativ skyldighet som följer av ändringen av gränsvärdet.

Om gränsvärdet för asbest ändras enligt vad som läggs fram i det här förslaget skulle det inte påverka små och medelstora företag i medlemsstater där de nationella gränsvärdena antingen överensstämmer med eller är lägre än de föreslagna gränsvärdena. Det kan dock bli ekonomiska konsekvenser för små och medelstora företag och andra företag i medlemsstater som just nu har högre yrkeshygieniska gränsvärden för asbest.

Små företag, som utgör 99,32 % av de företag som arbetar med asbest i alla sektorer, kommer mer sannolikt att påverkas av det sänkta gränsvärdet för asbest.

Kostnaderna förväntas få smärre konsekvenser (en kostnads-/omsättningskvot mellan 2 % och 4 %) i sektorerna för reparation av elektrisk utrustning, reparation och underhåll av fartyg och båtar samt underhåll och reparation av motorfordon (0,02 % av alla företag som hanterar asbest). Med undantag för de små och medelstora företagen i dessa sektorer kommer de allra flesta små och medelstora företag inte nödvändigtvis att påverkas av kostnadsökningarna.

Därför kan man dra slutsatsen att det i den övergripande analys som presenteras i konsekvensbedömningen som åtföljer detta förslag har tagits vederbörlig hänsyn till de små och medelstora företagens särdrag, begränsningar och särskilda utmaningar.

Inverkan på EU:s konkurrenskraft och den internationella handeln

Detta initiativ kommer att få positiva konsekvenser för konkurrensen på den inre marknaden genom att i) skillnaderna i konkurrenskraft minskar mellan företag verksamma i medlemsstater med olika nationella yrkeshygieniska gränsvärden för asbest, och ii) det blir större visshet om en exponeringsgräns som är verkställbar i hela EU.

Ett lägre infört gränsvärde har smärre konsekvenser för konkurrenskraften hos företag som redan ligger närmare det gränsvärde som håller på att bedömas. Det gäller särskilt för företag som arbetar i Frankrike, Danmark, Nederländerna och Tyskland, där gränsvärdena är lika med eller lägre än det föreslagna gränsvärdesalternativet (0,01 fibrer/cm^3).

Detta kan göra dessa företag mer kostnadsmässigt konkurrenskraftiga än företag som traditionellt arbetar på annat håll i EU eller utanför EU. Det mesta av det arbete som inbegriper asbest utförs emellertid på plats (dvs. där byggnaden är belägen). Följaktligen kan inte företag utnyttja några konkurrensfördelar genom att kraven är mindre stränga i deras ursprungsland. Även om de flesta asbestrelaterade verksamheter utförs av företag som arbetar i bara en medlemsstat, skulle större företag (och i mindre grad även medelstora) med anläggningar i flera medlemsstater kunna gynnas av administrativ förenkling p.g.a. en harmoniserad uppsättning efterlevnadskrav.

- **Grundläggande rättigheter**

Konsekvenserna för grundläggande rättigheter anses positiva, särskilt när det gäller artikel 2 (rätt till liv) och artikel 31 (rättvisa arbetsförhållanden) i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna.

Sett till jämställdhet är 97 % av arbetstagarna i byggindustrin män[56].

[56] Eurostat, *Jobs still split along gender lines* (inte översatt till svenska).

4. BUDGETKONSEKVENSER

Förslaget kräver inte mer budgetmedel eller personal i fråga om EU:s budget eller de organ som EU inrättat.

5. ÖVRIGA INSLAG

- **Genomförandeplaner samt åtgärder för övervakning, utvärdering och rapportering**

De kärnindikatorer som används för att övervaka konsekvenserna av detta direktiv är i) antalet yrkessjukdomar och fall av yrkesbetingad cancer i EU, och ii) kostnadsminskningen i samband med yrkesbetingad cancer för företag och system för social trygghet i EU.

Övervakningen av den första indikatorn bygger på i) tillgängliga data insamlade av Eurostat, ii) uppgifter som arbetsgivare anmäler till de behöriga nationella myndigheterna om fall av cancer som i överensstämmelse med nationell lagstiftning eller praxis identifieras som resultat av yrkesmässig exponering för asbest, i enlighet med artikel 14.8 i direktivet om carcinogener, mutagena ämnen och reproduktionstoxiska ämnen, iii) uppgifter som medlemsstaterna rapporterar enligt artikel 22 i asbestdirektivet om rapportering till kommissionen om det praktiska genomförandet av asbestdirektivet i enlighet med artikel 17a i ramdirektivet om arbetsmiljö.

Övervakning av den andra indikatorn kräver en jämförelse av de uppskattade uppgifterna om bördan av yrkesbetingad cancer i form av ekonomiska förluster och hälso- och sjukvårdskostnader samt de uppgifter som samlas in avseende dessa frågor efter det att ändringen antagits. Produktivitetsförlusten och hälso- och sjukvårdskostnaderna kan beräknas utifrån antalet fall av yrkesbetingad cancer och antalet yrkesbetingade dödsfall i cancer.

Att införlivandet av de ändrade bestämmelserna efterlevs kommer att bedömas i två faser (kontroller av införlivande och överensstämmelse). Kommissionen kommer att bedöma det praktiska genomförandet av den föreslagna ändringen som en del i den regelbundna utvärdering den måste utföra i enlighet med artikel 17a i ramdirektivet om arbetsmiljö. De nationella myndigheterna, särskilt de nationella yrkesinspektionerna, kommer att övervaka tillämpningen och efterlevnaden.

På EU-nivå underrättar yrkesinspektörskommittén kommissionen om eventuella praktiska problem med efterlevnaden av asbestdirektivet, t.ex. problem med efterlevnaden av ett bindande gränsvärde för asbest.

Det är komplicerat att samla in tillförlitliga data på det här området. Därför arbetar kommissionen och Europeiska arbetsmiljöbyrån (EU-Osha) aktivt med att förbättra datakvaliteten och tillgången till data, så att det går att mäta det föreslagna initiativets faktiska konsekvenser mer korrekt och det kan utarbetas ytterligare indikatorer (t.ex. om dödstal med yrkesbetingad cancer som dödsorsak).

Bland de projekt som pågår för att åstadkomma användbara data återfinns ett samarbete med nationella myndigheter om datainsamling från europeisk statistik över arbetssjukdomar[57] och den undersökning av arbetstagares exponering för cancerriskfaktorer som ska sättas in av EU-Osha[58]. Lagstiftningen behöver följas av ett ändamålsenligt genomförande på arbetsplatsen.

---

57 https://ec.europa.eu/eurostat/web/experimental-statistics/european-occupational-diseases-statistics.

58 https://osha.europa.eu/sv/facts-and-figures/workers-exposure-survey-cancer-risk-factors-europe. Undersökningen kommer inledningsvis att utföras i en brett representativ urvalsgrupp på sex

Företagen kan använda en lång rad verktyg, upplysningar och god praxis som EU-Osha bistår med inom delen om farliga ämnen i kampanjen Ett hälsosamt arbetsliv[59].

Kommissionen har också för avsikt att tillsammans med den rådgivande kommittén ta fram riktlinjer som hjälp med att tillämpa asbestdirektivet när den föreslagna ändringen av direktivet är antagen. Riktlinjerna kan ge ingående information om bestämmelser som redan finns i den nuvarande versionen av asbestdirektivet (t.ex. om utbildning och användning av personlig skyddsutrustning). En del av dessa bestämmelser ligger under medlemsstaternas befogenhet (t.ex. certifiering av asbestsaneringsföretag), men det kan vara fördelaktigt att klargöra och ge råd kring dem.

Det är avgörande att främja lämplig utbildning för arbetstagare som hanterar asbest som en del i byggnads-, renoverings- och rivningsarbeten. Riktlinjerna skulle kunna hjälpa medlemsstaterna och arbetsgivarna, särskilt små och medelstora företag, att se till att arbetstagarna är medvetna om de försiktighetsåtgärder som ska vidtas för att uppnå skydd på högsta nivå.

Riktlinjerna skulle också kunna ta upp andra frågor som gäller dekontamineringsförfarandet och komplettera de nuvarande bestämmelserna i asbestdirektivet om

upprättandet av en arbetsplan innan man påbörjar rivningsarbete eller arbete med sanering av asbest och/eller asbesthaltiga material från byggnader, konstruktioner, anläggningar eller installationer eller från fartyg, en arbetsplan som på begäran av de behöriga myndigheterna måste innehålla information om skydd och sanering (i betydelsen dekontaminering) av dem som utför arbetet (artikel 13.2 tredje stycket d i),

utbildning för arbetstagare så att de får möjlighet att förvärva de kunskaper och kvalifikationer som behövs i fråga om förebyggande åtgärder och skydd, särskilt när det gäller sanerings-/dekontamineringsåtgärder (artikel 14.2 g).

Riktlinjerna skulle också kunna ta upp vissa bestämmelser som ligger inom medlemsstaternas befogenhet (t.ex. certifiering av asbestsaneringsföretag). Det kan vara fördelaktigt med extra stöd kring dessa bestämmelser. I riktlinjerna skulle det vidare kunna finnas praktisk information om koncept i samband med att asbestdirektivet genomförs, såsom sporadisk exponering av låg intensitet, icke-sprödhet, provtagning, arbetsplaner, anmälningar till nationella myndigheter, duglighetskontroller för personlig skyddsutrustning, förvar av läkarjournaler och läkarintyg. Där så är lämpligt kommer riktlinjerna att innefatta sektorsspecifika svarsåtgärder. På så sätt kan alla inblandade utföra det förväntade antalet renoveringar och säkerställa att arbetstagare får skydd på högsta nivå mot exponering för asbest.

- **Förklarande dokument (för direktiv)**

Medlemsstaterna ska till kommissionen överlämna texten till de nationella bestämmelser som införlivar asbestdirektivet samt en jämförelsetabell mellan de bestämmelserna och

---

medlemsstater och omfatta 24 cancerriskfaktorer, däribland asbest, och de första resultaten väntas komma 2023.

59 Flera mål eftersträvades i kampanjen, däribland att öka kännedomen om hur viktigt det är att förebygga risker i form av farliga ämnen, främja riskbedömning, öka kännedomen om exponeringsriskerna för cancerframkallande ämnen på arbetsplatsen eller höja kunskaperna om lagstiftningsramen. Kampanjen genomfördes 2018–2019. Ett av inslagen är en databas med vägledning och god praxis, som finns på https://osha.europa.eu/sv/themes/dangerous-substances/practical-tools-dangerous-substances.

asbestdirektivet. Otvetydig information om införlivandet av de nya bestämmelserna behövs för att säkerställa efterlevnad av de minimikrav som fastställs genom detta förslag.

P.g.a. ovanstående föreslås att medlemsstaterna anmäler sina införlivandeåtgärder till kommissionen genom att tillhandahålla ett eller flera dokument som förklarar förhållandet mellan de olika delarna i asbestdirektivet och motsvarande delar i de nationella instrumenten för införlivande.

- **Ingående redogörelse för de specifika bestämmelserna i förslaget**

Artikel 1

I artikel 1 föreskrivs själva ändringen av asbestdirektivet, i synnerhet när det gäller uppdateringen av det yrkeshygieniska gränsvärdet för asbest och andra mindre aspekter kopplade till sänkningen av det nuvarande gränsvärdet (såsom mätmetoder och tekniska och språkliga förtydliganden och anpassningar av asbestdirektivets text).

Därför föreslås att artikel 8 ersätts med en ny artikel 8, där det krävs att arbetsgivare säkerställer att ingen arbetstagare utsätts för en högre asbesthalt i luften än 0,01 fibrer/cm^3 som tidsvägt genomsnitt under åtta timmar. Eftersom det är möjligt att mäta ett yrkeshygieniskt gränsvärde motsvarande 0,01 fibrer/cm^3 med faskontrastmikroskop (PCM), behövs ingen övergångsperiod för att genomföra det ändrade gränsvärdet.

Utifrån yttrandet från den rådgivande kommittén nämns det nu emellertid uttryckligen i artikeln att en modernare och känsligare metod baserad på EM bör användas när så är möjligt, utöver den rekommenderade fiberräkningen med PCM, om en sådan metod ger likvärdiga eller bättre resultat än PCM.

En uttrycklig bestämmelse om att asbest i den mening som avses i asbestdirektivet är cancerframkallande och att det med asbest avses fibrösa silikat klassificerade som cancerframkallande ämnen 1A enligt förordning (EG) 1272/2008[60] har inkluderats för att undvika tvetydigheter och skilda tolkningar.

I artikel 1 förtydligas också arbetsgivarnas skyldighet att reducera arbetstagarnas exponering för damm från asbest eller asbesthaltigt material på arbetsplatsen till ett minimum, med preciseringen att nivån alltid måste vara så låg som är tekniskt möjlig under den gräns som fastställs i förslaget.

Arbetsgivarnas skyldighet att vidta alla nödvändiga åtgärder för att identifiera material som kan tänkas innehålla asbest innan rivnings- eller underhållsarbete påbörjas, genom att erhålla information från ägarna till lokalerna, utökas till att omfatta andra relevanta informationskällor, såsom relevanta register.

Artiklarna 2–4

Artiklarna 2–4 innehåller bestämmelser om införlivande i medlemsstaternas nationella lagstiftning. I artikel 3 fastställs det datum då det föreslagna direktivet träder i kraft.

[60] Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1272/2008 av den 16 december 2008 om klassificering, märkning och förpackning av ämnen och blandningar, ändring och upphävande av direktiven 67/548/EEG och 1999/45/EG samt ändring av förordning (EG) nr 1907/2006 (EUT L 353, 31.12.2008, s. 1).

2022/0298 (COD)

Förslag till

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS DIREKTIV

om ändring av direktiv 2009/148/EG om skydd för arbetstagare mot risker vid exponering för asbest i arbetet

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DETTA DIREKTIV

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 153.2 b jämförd med artikel 153.1 a,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag,

efter översändande av utkastet till lagstiftningsakt till de nationella parlamenten,

med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs yttrande[1],

med beaktande av Regionkommitténs yttrande,

i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet[2], och

av följande skäl:

(1) Syftet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/148/EG[3] är att skydda arbetstagare mot risker för hälsa och säkerhet vid exponering för asbest på arbetsplatsen. En enhetlig nivå på skyddet mot de risker som har samband med exponering för asbest i arbetet föreskrivs i det direktivet genom en ram med allmänna principer som gör det möjligt för medlemsstaterna att säkerställa en konsekvent tillämpning av minimikraven. Syftet med dessa minimikrav är att skydda arbetstagare på unionsnivå, samtidigt som medlemsstaterna kan fastställa strängare bestämmelser.

(2) Bestämmelserna i detta direktiv bör gälla utan att det påverkar strängare och/eller mer specifika bestämmelser i Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/37/EG[4].

(3) Asbest är ett mycket farligt cancerframkallande ämne som fortfarande påverkar olika ekonomiska sektorer, såsom byggnad och renovering, utvinning av mineral, avfallshantering och brandbekämpning, där arbetstagarna löper hög risk att exponeras. Asbestfibrer är klassificerade som cancerframkallande ämnen 1A enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1272/2008 [5]. När luftburna

---

1 EUT C 56, 16.2.2021, s. 63.

2 Europaparlamentets ståndpunkt av den XXXXX (ännu ej offentliggjord i EUT) och rådets beslut av den XXXXX.

3 Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/148/EG av den 30 november 2009 om skydd för arbetstagare mot risker vid exponering för asbest i arbetet (Text av betydelse för EES). EUT L 330, 16.12.2009, s. 28.

4 Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/37/EG av den 29 april 2004 om skydd för arbetstagare mot risker vid exponering för carcinogener eller mutagena eller reproduktionstoxiska ämnen i arbetet (sjätte särdirektivet enligt artikel 16.1 i rådets direktiv 89/391/EEG) (EUT L 158, 30.4.2004, s. 50).

5 Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1272/2008 av den 16 december 2008 om klassificering, märkning och förpackning av ämnen och blandningar, ändring och upphävande av

asbestfibrer andas in kan de orsaka allvarliga sjukdomar såsom mesoteliom och lungcancer, med en fördröjning på i genomsnitt 30 år från exponeringstillfället till dess att de första sjukdomstecknen visar sig, vilket i slutändan leder till arbetsrelaterade dödsfall.

(4) Till följd av den nya vetenskapliga och tekniska utvecklingen på området finns det utrymme för att förbättra skyddet av arbetstagare som exponeras för asbest och därmed minska sannolikheten för att arbetstagare drabbas av sjukdomar orsakade av asbest. Då asbest är ett cancerframkallande ämne utan tröskelvärde är det inte vetenskapligt möjligt att fastställa nivåer under vilka exponering inte skulle medföra negativa hälsoeffekter. I stället går det att härleda ett exponeringsriskförhållande, som gör det lättare att fastställa ett yrkeshygieniskt gränsvärde genom att det där tas hänsyn till en överskridningsrisk på en acceptabel nivå. Följaktligen bör det yrkeshygieniska gränsvärdet för asbest ändras så att risken reduceras genom att exponeringsnivåerna sänks.

(5) Europeisk plan mot cancer[6] stöder behovet av åtgärder när det gäller att skydda arbetstagare mot cancerframkallande ämnen. Ett förbättrat skydd för arbetstagare som exponeras för asbest kommer också att bli viktigt i samband med den gröna omställningen och genomförandet av den europeiska gröna given, där i synnerhet renoveringsvågen för Europa ingår[7]. I rekommendationerna från medborgarna under konferensen om Europas framtid[8] betonades också betydelsen av skäliga arbetsvillkor, i synnerhet genom att se över direktiv 2009/148/EG.

(6) Ett bindande yrkeshygieniskt gränsvärde för asbest, som inte får överskridas, är en viktig del i de allmänna arrangemang för skydd av arbetstagare som fastställs i direktiv 2009/148/EG, utöver de lämpliga riskhanteringsåtgärderna och tillhandahållandet av tillräckliga andningsskydd och annan personlig skyddsutrustning.

(7) Det gränsvärde för asbest som fastställs i direktiv 2009/148/EG bör ändras mot bakgrund av kommissionens bedömningar och aktuell vetenskaplig bevisning och tekniska data. Ändringen är också ett effektivt sätt att säkerställa att förebyggande åtgärder och skyddsåtgärder uppdateras i enlighet med direktivet i alla medlemsstater.

(8) Ett ändrat gränsvärde bör fastställas i detta direktiv mot bakgrund av tillgänglig kunskap, inklusive aktuell vetenskaplig bevisning och tekniska data, och på grundval av en grundlig bedömning av de samhällsekonomiska konsekvenserna och tillgången till protokoll och metoder för mätning av exponering på arbetsplatsen. Denna information bör bygga på yttranden från kemikaliemyndighetens (Echa)

---

direktiven 67/548/EEG och 1999/45/EG samt ändring av förordning (EG) nr 1907/2006 (Text av betydelse för EES).
EUT L 353, 31.12.2008, s. 1.

6 https://ec.europa.eu/health/system/files/2022-02/eu_cancer-plan_en_0.pdf.

7 Renoveringsvågen: en fördubbling av renoveringstakten för att få ner utsläppen, få fart på återhämtningen och minska energifattigdomen, COM(2020) 662 final.

8 *Conference on the Future of Europe. Report on the final outcome* (inte översatt till svenska) (maj 2022). https://prod-cofe-platform.s3.eu-central-1.amazonaws.com/8pl7jfzc6ae3jy2doji28fni27a3?response-content-disposition=inline%3B%20filename%3D%22CoFE_Report_with_annexes_EN.pdf%22%3B%20filename%2A%3DUTF-8%27%27CoFE_Report_with_annexes_EN.pdf&response-content-type=application%2Fpdf&X-Amz-Algorithm=AWS4-HMAC-SHA256&X-Amz-Credential=AKIA3LJJXGZPDFYVOW5V%2F20220917%2Feu-central-1%2Fs3%2Faws4_request&X-Amz-Date=20220917T104038Z&X-Amz-Expires=300&X-Amz-SignedHeaders=host&X-Amz-Signature=6806caf5fd75a86ad4e907b934b2194de4c3c0c756a8d2a34c5e8b68985ffbde

riskbedömningskommitté, som inrättats genom förordning (EG) nr 1907/2006, och yttranden från den rådgivande kommittén för arbetsmiljöfrågor, som inrättats genom rådets beslut av den 22 juli 2003[9].

(9) Med hänsyn till de relevanta vetenskapliga bevisen och ett väl avvägt arbetssätt som på samma gång säkerställer tillräckligt skydd för arbetstagare på unionsnivå och undviker oproportionerliga ekonomiska nackdelar och bördor för de berörda ekonomiska aktörerna (däribland små och medelstora företag), bör det fastställas ett reviderat yrkeshygieniskt gränsvärde som motsvarar 0,01 fibrer/cm^3 som tidsvägt genomsnitt under åtta timmar. Detta avvägda arbetssätt underbyggs av ett folkhälsomål vars syfte är den nödvändiga säkra saneringen av asbest. Det har också tagits i beaktande att det föreslagna gränsvärdet ska ta hänsyn till ekonomiska och tekniska överväganden för att möjliggöra en ändamålsenlig sanering.

(10) Kommissionen har genomfört ett samråd i två steg med arbetsmarknadens parter på unionsnivå i enlighet med artikel 154 i fördraget. Kommissionen har även haft samråd med den rådgivande kommittén för arbetsmiljöfrågor, som har antagit ett yttrande där man även ger information för att alternativen till reviderat gränsvärde ska kunna genomföras framgångsrikt. Europaparlamentet har antagit en resolution[10] där man efterlyste ett förslag om att uppdatera direktiv 2009/148/EG för att stärka unionens åtgärder för att skydda arbetstagare mot asbesthotet.

(11) Den metod för mätning av asbest som för närvarande används mest är optisk mikroskopi, även om man med den inte kan räkna de allra minsta fibrerna som är skadliga för hälsan. Eftersom det är möjligt att mäta ett yrkeshygieniskt gränsvärde motsvarande 0,01 fibrer/cm³ med faskontrastmikroskop (PCM), behövs ingen övergångsperiod för att genomföra det ändrade gränsvärdet. I enlighet med yttrandet från den rådgivande kommittén för arbetsmiljöfrågor bör en modernare och känsligare metod baserad på elektronmikroskopi användas, samtidigt som hänsyn tas till behovet av en tillräckligt lång anpassningsperiod och bättre harmonisering på EU-nivå av olika elektronmikroskopiska metoder.

(12) Med hänsyn till de krav på minimering av exponeringen som fastställs i Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/148/EG och Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/37/EG, bör arbetsgivarna säkerställa att risken vid arbetstagares exponering för asbest i arbetet reduceras till ett minimum och under alla omständigheter till en så låg nivå som är tekniskt möjlig.

(13) Särskilda kontrollåtgärder och skyddsåtgärder behövs för arbetstagare som exponeras eller sannolikt kommer att exponeras för asbest, såsom att arbetstagarna får genomgå dekontamineringsförfaranden med tillhörande utbildning, för att avsevärt bidra till minskade risker i samband med sådan exponering.

(14) Förebyggande åtgärder för att skydda hälsan hos de arbetstagare som exponeras för asbest samt medlemsstaternas åtagande beträffande läkarundersökningar för arbetstagarna är därför viktiga, i synnerhet fortsatt hälsokontroll efter att exponeringen upphört.

(15) Arbetsgivarna bör vidta alla nödvändiga åtgärder för att identifiera de material som kan tänkas innehålla asbest, om så behövs genom att erhålla information från ägarna

---

[9] Rådets beslut av den 22 juli 2003 om inrättande av en rådgivande kommitté för arbetsmiljöfrågor (EUT C 218, 13.9.2003, s. 1).

[10] Europaparlamentets resolution av den 20 oktober 2021 med rekommendationer till kommissionen om skydd av arbetstagare mot asbest (2019/2182(INL), EUT C 184, 5.5.2022, s. 45).

till lokalerna och även genom andra informationskällor, däribland relevanta register. De bör dokumentera förekomst eller trolig förekomst av asbest i byggnader eller installationer innan asbestsanering påbörjas och meddela detta till andra som kan exponeras för asbest genom användning av byggnaderna eller i samband med underhåll eller annan verksamhet i eller på byggnaderna.

(16) Eftersom målet för detta direktiv, nämligen att skydda arbetstagare mot risker för hälsa och säkerhet som uppkommer eller kan uppkomma vid exponering för asbest i arbetet, inbegripet att förebygga sådana risker, inte i tillräcklig utsträckning kan uppnås av medlemsstaterna utan snarare, på grund av åtgärdens omfattning och verkningar, kan uppnås bättre på unionsnivå, kan unionen vidta åtgärder i enlighet med subsidiaritetsprincipen i artikel 5 i fördraget om Europeiska unionen. I enlighet med proportionalitetsprincipen i samma artikel går detta direktiv inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå detta mål.

(17) Eftersom detta direktiv rör skyddet av arbetstagares hälsa och säkerhet på arbetsplatsen bör det införlivas inom två år från den dag det träder i kraft.

(18) Direktiv 2009/148/EG bör därför ändras i enlighet med detta.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Ändringar av direktiv 2009/148/EG

Direktiv 2009/148/EG ska ändras på följande sätt:

1. I artikel 1.1 ska följande läggas till som tredje stycke:

”***Bestämmelserna i Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/37/EG* ska tillämpas närhelst de är mer gynnsamma för arbetstagares hälsa och säkerhet på arbetsplatsen.***

* Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/37/EG av den 29 april 2004 om skydd för arbetstagare mot risker vid exponering för carcinogener eller mutagena eller reproduktionstoxiska ämnen i arbetet (sjätte särdirektivet enligt artikel 16.1 i rådets direktiv 89/391/EEG) (EUT L 158, 30.4.2004, s. 50), i dess ändrade lydelse enligt Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2022/431 av den 9 mars 2022 (EUT L 88, 16.3.2022, s. 1).”

2. Artikel 2 ska ersättas med följande:

”Artikel 2

I detta direktiv avses med asbest följande fibrösa silikat, ***som är klassificerade som cancerframkallande ämnen 1A enligt förordning (EG) 1272/2008****:

* Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1272/2008 av den 16 december 2008 om klassificering, märkning och förpackning av ämnen och blandningar, ändring och upphävande av direktiven 67/548/EEG och 1999/45/EG samt ändring av förordning (EG) nr 1907/2006 (EUT L 353, 31.12.2008, s. 1).

1. a) Asbest, aktinolit, CAS-nr* 77536-66-4.

b) Asbest, amosit (grunerit), CAS-nr 12172-73-5.

c) Asbest, antofyllit, CAS-nr 77536-67-5.

d) Asbest, krysotil, CAS-nr 12001-29-5.

e) Asbest, krokidolit, CAS-nr 12001-28-4.

f) Asbest, tremolit, CAS-nr 77536-68-6.

*CAS-nr: nummer i registret för Chemical Abstract Service.”

3. Artikel 6 ska ersättas med följande:

”Artikel 6

Vid allt arbete som avses i artikel 3.1 ska arbetstagarnas exponering för damm från asbest eller asbesthaltiga material på arbetsplatsen reduceras till ett minimum och under alla omständigheter ***till en så låg nivå som är tekniskt möjlig*** under det gränsvärde som fastställs i artikel 8, särskilt genom följande åtgärder:

a) Antalet arbetstagare som exponeras eller kan exponeras för damm från asbest eller asbesthaltiga material ska vara så lågt som möjligt.

b) Arbetsprocesserna ska vara utformade så att de inte ger upphov till asbestdamm eller, om detta visar sig omöjligt, så att spridning av asbestdamm i luften undviks.

c) Alla lokaler och utrustningar som används vid behandling av asbest ska kunna rengöras och underhållas regelbundet och effektivt.

d) Asbest, material som avger asbestdamm eller asbesthaltiga material ska förvaras och transporteras i lämplig sluten förpackning.

e) Avfall ska samlas ihop och avlägsnas från arbetsplatsen så snart som möjligt i lämplig sluten förpackning med etiketter som anger att den innehåller asbest. Denna åtgärd ska inte gälla vid brytning av asbesthaltigt bergmaterial. Detta avfall ska sedan tas om hand i enlighet med ***Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/98/EG****.

* Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/98/EG av den 19 november 2008 om avfall och om upphävande av vissa direktiv (EUT L 312, 22.11.2008, s. 3).”

4. I artikel 7.6 ska första stycket ersättas med följande:

”Fiberräkning ska där så är möjligt utföras med hjälp av faskontrastmikroskop (PCM) i enlighet med den metod som Världshälsoorganisationen (WHO) rekommenderade 1997* eller***, närhelst det är möjligt,*** annan metod som ger likvärdiga ***eller bättre*** resultat***, såsom en metod baserad på elektronmikroskopi (EM)***.

* *Determination of airborne fibre number concentrations: a recommended method, by phase contrast optical microscopy (membrane filter method)*, WHO, Genève 1997 (ISBN 92 4 154496 1).”

5. Artikel 8 ska ersättas med följande:

”Artikel 8

Arbetsgivarna ska se till att inga arbetstagare exponeras för en asbesthalt i luften som överskrider ***0,01*** fibrer per cm³, som tidsvägt genomsnitt under åtta timmar (TWA).”

6. I artikel 11 ska första stycket ersättas med följande:

”Innan rivnings- eller underhållsarbete påbörjas, ska arbetsgivarna, om så behövs genom att erhålla information från ägarna till lokalerna ***och från andra informationskällor, däribland relevanta register***, vidta alla de åtgärder som är nödvändiga för att identifiera de material som kan tänkas innehålla asbest.”

7. Artikel 19.2 ska ersättas med följande:

”Arbetsgivaren ska föra ett register över ***informationen om*** de arbetstagare som ***anlitas för*** sådant arbete som avses i artikel 3.1. ***Denna information ska*** innehålla uppgifter om arten och varaktigheten av arbetet samt den exponering som arbetstagaren varit utsatt för. Den läkare och/eller det organ som ansvarar för hälsokontroller ska ha tillgång till detta register. Varje arbetstagare ska ha tillgång till de resultat i registret som berör honom personligen. Arbetstagarna och/eller deras representanter ska ha tillgång till avidentifierad kollektiv information i registret. ”

Artikel 2

1. Medlemsstaterna ska sätta i kraft de bestämmelser i lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa detta direktiv inom två år från dagen för dess ikraftträdande. De ska genast överlämna texten till dessa bestämmelser till kommissionen.

   När en medlemsstat antar dessa bestämmelser ska de innehålla en hänvisning till detta direktiv eller åtföljas av en sådan hänvisning när de offentliggörs. Närmare föreskrifter om hur hänvisningen ska göras ska varje medlemsstat själv utfärda.

2. Medlemsstaterna ska till kommissionen överlämna texten till de centrala bestämmelser i nationell rätt som de antar inom det område som omfattas av detta direktiv.

Artikel 3

Detta direktiv träder i kraft den tjugonde dagen efter det att det har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Artikel 4

Detta direktiv riktar sig till medlemsstaterna.

Utfärdat i Bryssel den

På Europaparlamentets vägnar	*På rådets vägnar*
Ordförande	*Ordförande*